

ikke har fundet Anledning til at opstille andre end de i denne Paragraf omtalte Undtagelser fra Hovedreglen i § 68 om, at Agenten kun har Ret til Provision af Aftaler, som ere komne i Stand ved hans Medvirken. Navnlig har man ikke villet give nogen Regel om, at der efter Omstændighederne udenfor de i nærværende Paragraf omhandlede Tilfælde kunde tilkomme Agenten Provision af Salg, som under Agenturforholdets Bestaaen uden hans Medvirken ere afsluttede med Købere, der fra første Færd ere tilførte Agenturgiveren af Agenten (de saakaldte Efterordrer). Det er muligt, at der i enkelte Brancher kan være mere eller mindre vidtgaaende Koutumer i den Retning, men nogen almindelig Sædvane foreligger sikkert ikke paa dette Punkt. Endmindre foreligger der nogen Sædvane for, at Agenten — eller hans Efterladte — skulde have Ret til Provision af Aftaler, som efter Agenturforholdets Ophør sluttet af Agenturgiveren med Kunder, som han har tilført denne.

§§ 71—72.

Det har jævnligt vist sig vanskeligt for Agenten at skaffe sig de Oplysninger, som ere fornødne, for at han kan paase, at Agenturgiveren godskriver ham al den Provision, hvorpaa han har Krav. Dette gælder ganske særligt den Provision, Agenten har Ret til i Henhold til Bestemmelserne i § 70; men ogsaa med Hensyn til de Aftaler, han selv har sluttet eller medvirket til, vil det ikke være let for ham at faa Vished for, at Agenturgiveren virkelig giver ham Provision af alle de Forretninger, for hvilke han har lovligt Krav paa en saadan, og giver ham den rigtige Provision af disse. Dertil kræves Kundskab om mange forskellige Forhold, navnlig om, hvorvidt Aftalen er bleven opfyldt fra Tredjemands Side eller i benægtende Fald, hvorfor dette ikke er sket. For at kunne kontrollere, at han faar, hvad der tilkommer ham, vilde det være en Hjælp for Agenten, om han i Lighed med, hvad der er bestemt i den tyske Handelslovbog § 91, havde Ret til at

forlange Uddrag af Agenturgiverens Bøger vedrørende de Aftaler, der ere komne i Stand under saadanne Omstændigheder, at han kan have Krav paa Provision af dem. En saadan Ret for Agenten vilde imidlertid være temmelig generende for Agenturgiveren og vilde desuden ikke afgive tilstrækkelig Beskyttelse for Agenten, hvis den ikke var forbunden med en Ret for ham til selv at undersøge Bøgerne for at kontrollere Uddragenes Rigtighed; men en Undersøgelsesret for Agenten af denne Art vilde utvivlsomt støde paa stærk Modstand hos Agenturgiverne, der med Rette vilde kunne gøre gældende, at de bør være beskyttede mod, at en ildesindet Agent paa den Maade skaffer sig Kundskab om hele deres Forretningsvirksomhed og eventuelt lægger den blot for uvedkommende eller selv drager Fordel af den opnaaede Viden til Agenturgiverens Skade. Man maa overhovedet formene, at det vilde være væsentligt forfejlet at tillægge Agenten en saadan nærgaaende Ret til Kontrol. Hvad enten Retten nu alene bestod i en Adgang for Agenten til at forlange Uddrag af Agenturgiverens Bøger, eller der dertil var knyttet en Beføjelse for Agenten til selv at undersøge Bøgerne, vilde den utvivlsomt bidrage til at forrykke det naturlige Forhold mellem Agenturgiveren og Agenten. Man har derfor nøjedes med til Beskyttelse for Agenten at give de i §§ 71 og 72 opstillede Regler, der tillægge Agenten Ret til at faa en saakaldet Provisionsnota tilstillet. Fremsendelse af Provisionsnota er allerede almindelig, og de givne Bestemmelser have altsaa den Fordel, at de ikke betræde nye i Forretninglivet ukendte Baner, men kun fæstne og udvikle hidtil fulgte Regler. Videregaaende Kontrol har man ikke turdet gaa med til. Spørgsmaalet om, hvilke processuelle Følger der under en Retssag eventuelt vil kunne tillægges en Nægtelse fra Agenturgiverens Side af at levere Uddrag af hans Bøger eller give Adgang til Gennemsyn af disse, har man ikke ment at kunne inklade sig paa at afgøre.

I Overensstemmelse med de anførte